

Sportiviteit, respect en fair play - belangrijke noties voor een plezierige sportbeoefening –

**Johan Steenbergen (Kennispraktijk)
Jarno Hilhorst (Kennispraktijk)**

Inhoud sportiviteit, respect en fair play

1. Enkele aanleidingen om sportiviteit, respect en fair play te stimuleren
2. Afgrenzing van de begrippen sportiviteit, respect en fair play (vooral workshop)
3. Belangrijke uitgangspunten bij het stimuleren van sportiviteit, respect en fair play (vooral workshop)
4. Instrumenten om sportiviteit, respect en fair play te stimuleren (vooral workshop)
5. Een goed voorbeeld

1. Enkele aanleidingen (1)

Waarom aandacht voor sportiviteit, respect en fair play?

Recent enkele onderzoeken uitgevoerd naar sportiviteit, respect en fair play:

- Een gele kaart voor de sport (SCP, 2007)
- Weinig over de schreef (SCP, 2008)
- Sportieve beelden (Kennispraktijk en NSA, 2008)

1. Enkele aanleidingen (2)

De meest in het oog springende conclusies:

- **Bestuurders van verenigingen weten niet altijd precies hoe ze sportiviteit & respect moeten stimuleren:**
 - wat houden de termen precies in?
 - waar beginnen en hoe urgentiebesef creëren?
 - wie betrekken bij beleid 'sportiviteit & respect'?
 - welke instrumenten/tools zijn er?

1. Enkele aanleidingen (3)

De meest in het oog springende conclusies:

- **Door bonden worden de volgende knelpunten aangegeven:**
 - gedrag jegens de arbiters
 - gedrag van ouders
 - mondige (jeugd)sporters
 - gedrag van toeschouwers (ook richting arbiters)

A photograph of two men in profile, facing each other in a park. The man on the left has long, wavy hair and is wearing a striped shirt. The man on the right is bald and wearing a dark jacket. In the background, several people are sitting on a grassy field. The text "GEEF KINDEREN HUN spel TERUG" is overlaid in the upper center, with "spel" in a lowercase, italicized font.

GEEF KINDEREN HUN *spel* TERUG

SIRE

Welk gedrag vertonen toeschouwende ouders langs de sportvelden?

Meer dan negen op de tien ouders (91%) geven aan zich in meer of mindere mate te ergeren aan het gedrag van andere ouders langs de zijlijn. Vier op de tien ouders (40%) denken echter dat andere ouders zich nooit aan hen ergeren.

Vloeken of schelden

8%

49%

De scheidsrechter wijzen op een verkeerde beslissing

31%

70%

De teamleiding adviseren

36%

72%

Kinderen opjutten

43%

73%

Kinderen aanspreken bij een verkeerde inschatting of beweging

57%

79%

Coachen en aanwijzingen geven

71%

84%

Toekijken zonder me met het spel te bemoeien

90%

89%

Juichen en aanmoedigen

98%

96%

Ikzelf Andere ouders

Antwoord: nauwelijks/redelijk/of in hoge mate/op de vraag: in welke mate is het volgende gedrag op u/op andere toeschouwende ouders van toepassing, tijdens het toeschouwen van wedstrijden van uw kind?

1. Cijfers ná Sire (mening ouders) (4)

De campagne heeft gezorgd voor een verschuiving in het denken en doen van ouders langs de sportvelden:

- 31% is zich meer bewust geworden van eigen gedrag
- 62% is zich meer bewust geworden van anderen
- 29% zegt zich positiever op te stellen
- 16% dat zij merken dat ouders elkaar meer aanspreken op hun gedrag langs de sportvelden dan voor de campagne

2. Afgrenzen van begrippen sportiviteit, respect en fair play (tijdens workshop nader op ingegaan!)

Belangrijk om helderheid te hebben over wat met de drie termen wordt bedoeld en wat hun onderlinge samenhang is

Beïnvloeden en stimuleren start met helderheid over de boodschap!

Belangrijk uitgangspunt:

- Fair play is onderdeel van sportiviteit & respect
- Fair play alleen van toepassing op sport met wedstrijdelement
- Fair play is niet 'sport als instrument'

3. Belangrijke uitgangspunten bij het stimuleren van sportiviteit, respect en fair play

Bevorderen van fair play is beïnvloeden van gedrag!

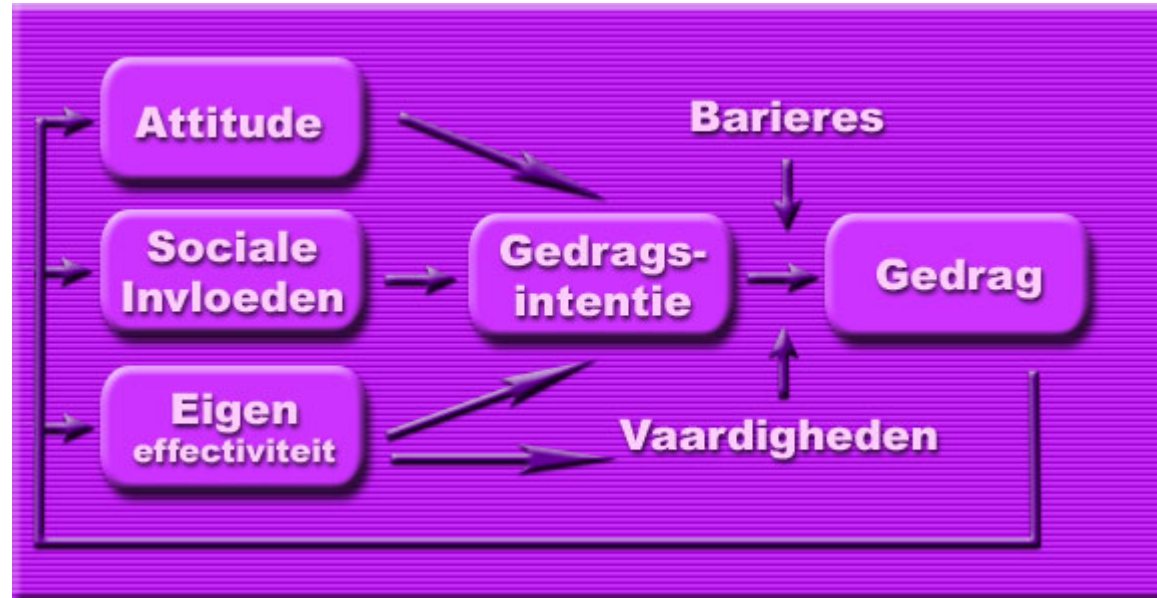
Attitude: houding ten aanzien van fair play

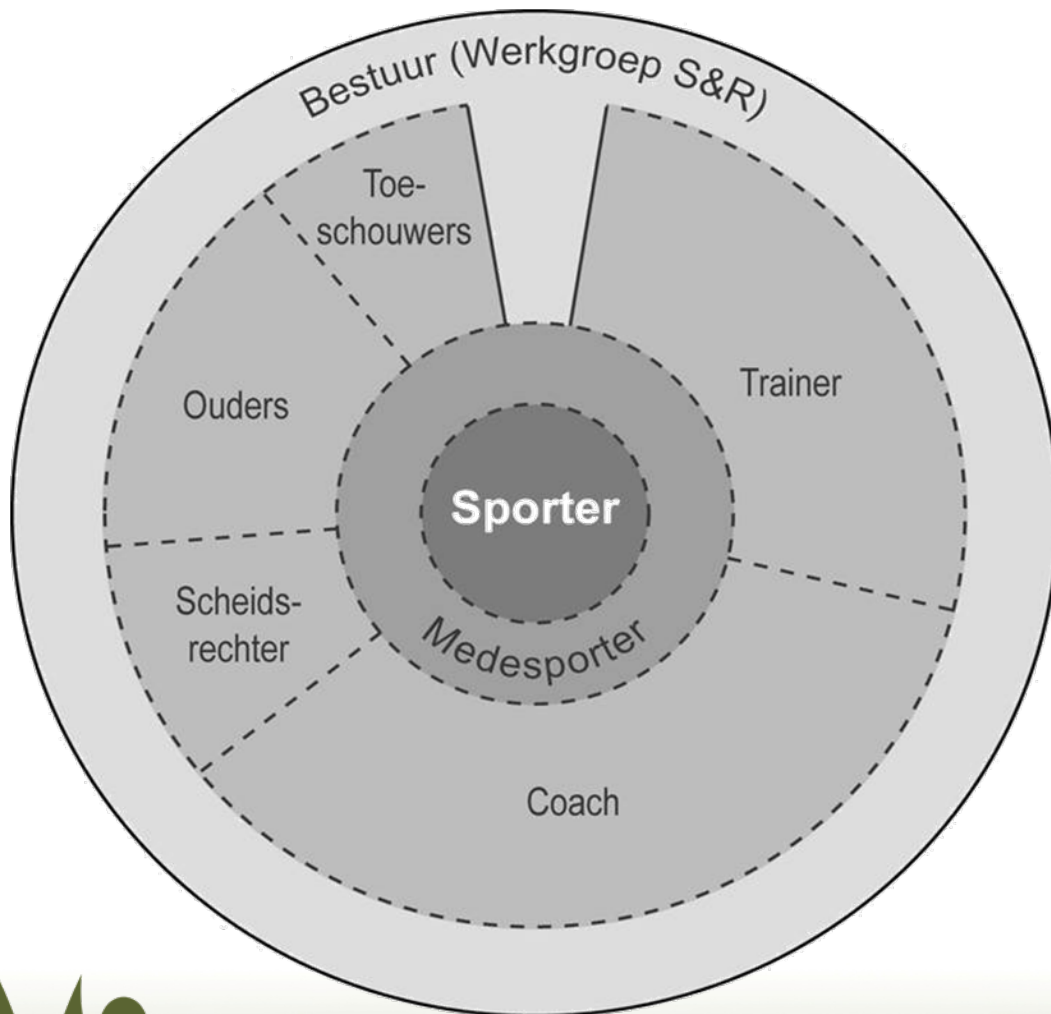
Sociale invloed: invloed van (belangrijke) anderen op zich houden aan fair play

Eigen effectiviteit: eigen invloed op wat je doet (ben je in staat om ...)

3. Belangrijke uitgangspunten bij het stimuleren van sportiviteit, respect en fair play (gedragsmodel)

Bevordering sportiviteit in vereniging

Eigen gedrag én invloed op anderen

ICES

Internationaal Centrum Ethiek in de Sport vzw

Met steun van de
Vlaamse overheid

4. Enkele instrumenten

- Quick scan voor verenigingen
- Verenigingsdraaiboek
- Kanjertrainingen
- Bondshandleiding
- DVD
- Lespakketten voor scholen/onderwijs
- Workshops

Meer tijdens de workshops

5. Goed voorbeeld (op lokaal niveau)

19 verenigingen in de gemeente worden ondersteund (met tools en materialen) om sportiviteit & respect te stimuleren onder de leden

- Uitvoeren eenvoudige quick scan (0-meting)
- Ondersteuning op maat door Sportservice Nijmegen

Kennisuitwisseling door bijeenkomsten waarbij iedere vereniging één workshop organiseert (maximaal 5 per jaar)

Registratiesysteem aangaande onsportief gedrag en uitermate sportief gedrag (gekoppeld aan subsidiebeleid)

Ieder jaar wordt de fair play award uitgereikt

5. Goed voorbeeld (1)

‘Samen voor Sportiviteit & Respect’

- **Sportbonden doen het samen (gezamenlijke aanpak)**
- **Drie Fasen**
 1. **Realiseren mentaliteits- en attitudeverandering bij sportbestuurders**
 2. **Terugdringen/voorkomen onwenselijk gedrag rond sportveld**
 3. **Individuele aanpak per bond**

5. Goed voorbeeld (op lokaal niveau)

Gemeente Nijmegen heeft initiatief genomen tot belangenvereniging voetbal (BV voetbal)

Belangrijkste doelstellingen:

- voetbal bij de jeugd promoten
- de kwaliteit van het jeugdvoetbal verhogen
- fair play binnen en buiten de lijnen stimuleren
- van en met elkaar leren
- elkaar ondersteunen
- goed gedrag te belonen en slecht gedrag bestraffen

Bedankt en succes tijdens
de workshops!

